

WESTERN

191

1990

H. Tejlor

OBEĆANA SMRT

X-100

Urednici izdanja
PIROŠKA MATIĆ
JOVAN ČANADANOVIĆ

Recenzent
P. POPOVIĆ

Lektor
J. VIDA KOVIĆ

Izdaje i štampa Novinsko, izdavačko i štamparsko preduzeće u društvenoj svojini »Dnevnik« Novi Sad, Vojvodanskih brigada 7, telefon (021) 621-555 ● Žiro-račun 65700—603—6350 ● Direktor »Dnevnika«: **Dušan Tomić** ● Odgovorni urednik **Milorad Predojević** ● Grafički urednik: **Juliš Arvanitidis** ● Sekretar redakcije: **Zdenka Karabasil** ● Korektor: **Dragan Matović**

OBEĆANA SMRT

Bilo je toplo.

Toplo i prašnjavo. Prašina se uvlačila u nos, u oči, u uši, u pluća. Lepila se za oznojenu kožu, terala ljude da trljaju oči i kašlju.

Kloverdejł, gradić sa kućicama od nepečene cigle, živeo je mirno punih dvadeset godina, ali je sudbina odjednom odlučila da od njega načini metropolu. Četiri transkontinentalne pruge približavale su se salonu »Alamo«, čiji je vlasnik bio Klint Boker. Od mesta do koga je doprla železnička pruga živa reka ljudi, starih i mladih, bogatih i siromašnih, poštenih i lopova — neprestano je tekla ka zapadu.

Ka obećanoj zemlji.

Ka zemlji u kojoj su bogati očekivali da će postati još bogatiji, a siromašni da će se obogatiti.

Dugi bič resko fijuknu kroz vazduh i puče pored uha predvodnika. Džim Kendejs počeo da psuje. Psovao je samo svoje mazge i njegove psinke bile su plod navike a ne besa i mržnje prema životinjama.

— Hajde! Hajde, povuci! Zašto stojiš, do đavola?!

Pravo, kao duga puščana cev, protezala se bela traka prašnjavog puta i nestajala u daljini. Po veličini i brzini oblačića prašine daleko napred, Kendejs je mogao tačno da zaključi da li će stići volovsku zapregu, pokrivena kola sa arnjevima, koja vuku mazge, čeze ili usamljenog jahača, a činilo mu se da je ceo svet pošao u Kloverdejł.

Obećani grad u obećanoj zemlji, pomisli Džim Kendejs. Mnogi će se razočarati i proklinjaće dan kad su odlučili i kad su krenuli na zapad i u Kloverdejł.

U grupi u kojoj se nalazio Džim Kendejs bilo je šestoro ogromnih, teretnih kola čiji su vlasnici bili Mendoza i Morosko, prevoznici robe iz Kloverdejla. U tim velikim kolima moglo se naći svašta, od igala svih vrsta do vreća sa brašnom. Naseljenici su bili u stalnoj žurbi, žurili su da nađu i zauzmu što bolja mesta za sebe i nisu se zaustavljali u velikim gradovima da nakupuju svu potrebnu opremu. Zbog toga je ovde, u Kloverdejlu, bilo odlično tržište za hranu, odeću, građu, metalnu robu i alkohol.

Džim Kendejs obiđe svojim jedna neobično pokrivena kola koja su stajala na putu. Tako loša kola do sada nije imao prilike da vidi. Bila su toliko dotrajala da samo što se nisu raspala, a konji upregnuti u njih bili su toliko mršavi da su im kosti skoro probijale kožu, amovi iskidani na desetak mesta i povezani komadima konopca i platna.

Jedna devojka je bespomoćno stajala pored kola, držeći prekinut am u rukama. Na sebi je imala haljinu od izbledeog jeftinog materijala a Kendejs je primetio da joj kroz pocepane cipele izviruju prašnjavi prsti. U kolima se nalazilo dvoje dece od oko deset godina.

Bil Adler, glavni gonič, prvi je stigao do devojke. Nekoliko trenutaka su razgovarali a tada se Adler okrenu Kendejsu.

— Hej, Džime, dodi ovamo!

Džim skoči sa kola. Lice glavnog goniča bilo je crveno od prašine, a plave oči, takođe od prašine, tako da je izgledao kao da je bolestan.

— Pomozi ovoj mladoj dami — naredio je Džimu Bil Adler. — Popravi joj amove tako da može da

stigne do Kloverdejlja, ako ove rage izdrže donde. Naći ćemo se tamo gde se obično nalazimo.

Bacio se u sedlo i brzo odjahao.

Džim Kendejs uze od devojke prekinuti am i pažljivo ga pregleda. Isekao je komad remena koji je odgovarao širini ama, spojio ga zakivcima i zakrpio i sva ostala mesta na kojima je am bio prekinut.

Radio je čuteći. Video je da je devojka, koja je stajala ispred njega, veoma mlada i veoma zabrinuta. Šta li traži ovde, sama sa decom u ovom opasnom kraju a bez ikakve muške zaštite?

— Gde vam je otac? — upitao je, ne prekidajući rad.

Suze joj krenuše odmah.

— Umro je — odgovorila je.

— Na putu ovamo?

— Da. Iza San-Antonija.

Klimnula je glavom i obrisala suze.

— Ja sam im sada i otac i majka

— promrmljala je. — Nemaju nikoga osim mene.

— Idete u Kloverdejl?

— Da.

— Imate li tamo prijatelja?

— Nemamo.

Osećao je kako ga obuzima sažaljenje mada nije spadao u posebno osetljive ljude. Ništa od onoga što je čuo nije mu se svidelo. Šta će ta deca raditi u gradu poroka kao što je Kloverdejl? Kad je pre dva meseca napustio taj grad, u njemu nije bilo ni deset poštenih žena. Sve ostale su bile obične drolje i od tog posla su živele.

— Šta nameravate da radite u Kloverdejlu?

— Ne znam — slegnula je mršavim ramenima. — Valjda ću nešto naći.

Bojažljivo ga je gledala. Pročitao je u njenim lepim očima zabrinutost. Pomisli da joj kaže kakav je grad Kloverdejl i koji je jedini način da u njemu nešto zaradi, ali je, videvši njen plašljiv i zabrinut pogled, odustao od toga.

— Pa ... Možda ćete i naći — promrmljao je. — Ali, ja mislim da bi za vas bilo daleko bolje da odustanete. Da se vratite.

— Nemamo gde da odemo — tiho je rekla. — Nemamo nikoga i niko nas ne želi. Sami smo.

Priveo je posao kraju.

— Koliko vam je godina?

— Uskoro ću napuniti sedamnaest.

Njena mladost i neiskustvo, kao i situacija u kojoj se našla, zajedno sa decom, dirnuli su ga. A da bi sve bilo još gore, bila je vrlo lepa. Sa rumenim obrazima, sočnim usnama, bojažljivim pogledom tamnih očiju ispod dugačkih trepavica, imala je sve izgleda da brzo postane plen nekog od zavodnika kakvih je Kloverdejl bio pun.

Mada je tek navršio dvadeset godina, Džim Kendejs se po merilima Zapada već tri godine smatrao odraslim čovekom, sposobnim da se sam brine o sebi i da zarađuje za život. On je to znao i prihvatio je sve nepisane zakone odraslih. Radio je svoj posao, koji nije bio lak, nije gubio vreme na postavljanje glupih pitanja, a kad je zapadao u neprilike, što se takođe dešavalo, sam se iz njih i izvlačio.

Njegovo mršavo, preplanulo telo bilo je čvrsto i snažno. Sigurno i samouvereno kretao se svojim životnim putem. Nikad nije bio previše zabrinut ili potišten. Takva osećanja bila su mu strana. Bio je mlad, čvrst i pun života.

Situacija u kojoj se našla devojka sa decom uznemirila ga je. Osetio je sažaljenje i prema njoj i prema nezbrinutoj, nemoćnoj deci. Da su nekoliko godina ranije došli u Kloverdejl možda bi imali neku šansu. Iako su bili grubi i surovi, ljudi su tada još uvek cenili vrline poštene žene. Sada je situacija bila sasvim drukčija. Grad je bio pun profesionalnih kockara, razbojnika, bivših kažnjenika, lopova, desperadosa, prostitutki i ostalih kategorija ljudi kakve normalan čovek nikad ne bi

poželeo blizu sebe. Džim Kendejs je znao da će u Kloverdejlju još dugo, sve dok se ne pojavi šerif koji će uspeti da zavede kakav-takav red, vladati haos i bezakonje kakvo je sada. No, sve to njega nije ni pogađalo ni interesovalo. On se nikad nije dugo zadržavao u Kloverdejlju, bio je mlad i haos i bezakonje mu nisu smetali.

Ispregao je mršave konje i vezao ih natrag za kola a zatim je njena kola vezao za svoja.

— Šta to radite? — plašljivo je upitala.

— Ovako ćemo brže stići — grubo je rekao. — Vaši konji su premoreni. Ne bi imali snage da vuku kola do Kloverdejla.

— Vi ste veoma dobri prema nama. Hvala vam! — stidljivo je rekla.

Planine, i na istoku i na zapadu, ustupale su mesto velikoj dolini. Put je išao ka reci oko koje su se uzdizala visoka brda. Uskoro je trebalo da stignu među voćnjake i vinograde koje su ovde navodnjavali vodom iz reke kanalima.

Džim Kendejs se radovao što se putovanje bliži kraju. Nameravao je da to večer provede u nekom od mnogobrojnih saluna. Želeo je da pije, da se kocka i da igra sa devojkama. U salunu »Alamo« nalazila se Dolores, tamnokosa Meksinanka gipkog, zgodnog tela. Prošli put ga je gledala na način koji je mnogo oblačavao. Iako tada to nije ni pokušao da iskoristi, ovog puta nije nameravao da propusti priliku, samo ako mu se bude ukazala.

Sunce je mililo prema zapadu.

Još jedan dug i topao dan bližio se kraju.

— Trebalo bi nešto pojesti. Čini mi se da su deca već gladna — rekao je.

Nije mu odgovorila.

Ipak su se zaustavili. Zapalio je vatru od kravlje balege a ona je iznela mršave zalihe hrane, samo brašno i so.

— Htela sam da se snabdem u

Kloverdejlu — rekla je pocrvenevši, kao da se pravda.

Džim Kendejs nije znao šta da kaže. Bilo mu je jasno da ona nema ni centa. Ako je iza oca i preostao neki dolar, to je odavno bilo potrošeno za hranu. Haljine na njoj i na njenoj maloj sestri na mnogo mesta su bile iskrpljene, a dečakove pantalone bile su očigledno napravljene od starih očevih pantalona.

Slegnuo je ramenima i izneo iz svojih kola kiseli paradajz, slaninu i kafu. Dok je devojka od projinog brašna mesila proju, on se postarao za ostatak večere. Po načinu na koji su deca jela videlo se da su već dugo bila gladna.

— Prezime nam je Mekenzi — stidljivo reče devojka. — Ja se zovem Dženi, sestra je Kora a brat Ben.

— Ja sam Džim Kendejs — klimnuo je i predstavio se. — Drago mi je što smo se upoznali. — Šta name ravate da rdite u Kloverdejlju?

— Ne znam. Mogla bih da perem rublje — odgovorila je mekim, otegnutim naglaskom i on počeo u sebi da nagađa da li su iz Tenesija ili iz Arkanzasa.

— Svakako ćete naći neki posao — pokušao je da je ohrabri, mada mu nikako nije bilo jasno šta bi jedna mlada i lepa devojka mogla da radi u mestu kao što je Kloverdejl, ako hoće da ostane poštena. To je bio grad poroka i bezakonja kome su žene bile potrebne, ali žene sasvim određene vrste.

Pored toga, tu su bila i deca, Kora i Ben. I njih je trebalo izdržavati, obezbediti im gde će da spavaju i šta će da jedu.

Sumnjičavo je zavrteo glavom ali ništa nije rekao.

Predveče su stigli u blizinu grada. Počeli su da nailaze na skromne kućice i meksikanske kolibe od samo po jedne prostorije. Grad je u stvari bio malo zapadnjačko mesto, sa svega nekoliko kratkih ulica i kućama podignutim bez ikakvog reda,

od kojih su mnoge tek građene, dok se na obali reke nalazilo mnogo razapetih šatora.

Džim Kendejs odvezao je kola do prostora gde su se nalazili šatori, na samoj obali Rio-Grande. Kupio je nešto drva od jednog Meksikana-
ca, tako da je devojka imala na čemu da kuva. Pre nego što je pristala da uzme drva morao je da je ubedi da ih nije kupio nego da ih je sam sakupio. Želeo je da joj ostavi i malo novca, samo nekoliko dolara, ali je osetio da ona ne bi pristala da od njega primi novac pa je od toga odustao.

Kratko se pozdravio sa njom i sa decom, popeo se na svoja kola i poterao konje prema koralu. Dok se vozio, setio se da se Dženi Mekenzi stalno trudila da sakrije svoje male ružičaste prste nogu koji su virili iz prevelikih, pocepanih cokula. Bila je stidljiva i nesigurna u sebe i crvenela je svaki čas, zbog sitnica. Njena zahvalnost za ono malo što je bio u prilici da učini za nju bila je skoro bezgranična.

Posle večere otišao je u „Alamo“. Dok je prolazio između kockarskih stolova, pozvala ga je crnokosa, atraktivna Dolores. Okrenuo se i osmehnuo.

— Odavno niste bili ovde — rekla je, a njene tamne oči mnogo su obećavale. — Pitala sam se gde ste i zašto vas nema.

No, opazila je da im se približava neki čovek i u istom trenutku lice joj se izmeni. Osmeh joj je postao profesionalan i krut a oči izgubiše onaj blistavi sjaj.

II

Džim Kendejs nije poznavao tog čoveka, ali je znao takve tipove. Ble-
do, bezosećajno lice i drugi, meki prsti odavali su profesionalnog kockara, isto kao i uglačane čizme, crni kaput i dijamantska igla kojom je bila probodena kravata. Bio je to jedan od stotina lešinara koji su kre-

nuli na Zapad da žive na račun lakoverenih ljudi.

Novoosnovani gradovi na Zapadu bili su puni takvih ljudi. Mnogi poštteni stočari i rančeri, zahvaljujući njihovim kockarskim veštinama i trikovima, za jedno veče ostajali su bez teško sakupljene uštedevine.

— Upoznaj me sa svojim prijateljem, Dolores — drsko je zatražio. — Ne sećam se da sam ga ranije ovde vidao.

Meksikanka je shvatila da je on primetio sjaj u njenim očima kad se srela sa Džimom Kendejsom, a znala je i da mu se to uopšte nije svidelo.

Džasper Ford, kako se zvao taj kockar, učinio joj je tu čast da se zainteresuje za nju. Čast koju ona nije tražila i nije je želela pa sada nije znala šta da radi.

Poslušala je i odmah ih je upoznala. Džim Kendejs se odjendom setio kockarevog imena. Džasper Ford je bio ubica. Ubica iz Dodž-Sitija, Karson-Sitija i Lidvila, ubica za koga se pričalo da je ubio oko petnaest ljudi.

Oči su mu bile hladne a pogled tvrd. Bio je visok, dobro građen, mršaviji nego što bi trebalo. Na sebi je imao besprekorno čisto i ispegla-
no tamno odelo. Bio je lep na neki poseban način ali prvi utisak koji je čovek sticao pogledavši ga, bila je surovost i hladnoća koja se oko njega širila.

Kockar nije pružio ruku Džimu Kendejsu.

Samo ga je hladno posmatrao svojim ribljim očima.

Izgleda da niste stranac u ovom lokalu, gospodine Kendejse — hladno je rekao. — Ima ovde i poznani-
ka.

— Ranije sam često dolazio ovamo — uštivo odgovori mladić. — Gonič sam i vozač kola.

— Vrlo interesantno — otegnu Džasper Ford hladno, ali sa prizvukom podsmeha u glasu. — I prijatelje ste lepe Dolores? Vi ste srećan čovek.

vek, gospodine Kendejse. Ili, možda niste?

Dok je izgovarao poslednje reči, glas mu je postao oštiji i još hladniji a otezanje se izgubilo. Džim Kendejs oseti kako mu je telom prošla neka tiha jeza. Shvatio je da mu je ubica izrekao opomenu da ne načini grešku zbog koje bi mogao da pogine.

Odgovorio je što je mogao nemarnije, uz usiljen, iskrivljen osmeh, da se ne bi mogao ubrojati u prave prijatelje lepe senjorite, pošto ju je do tada sreo svega tri puta i to su uvek bili kratki susreti. Dodao je i da nije neki naročiti ženskaroš.

Kockar-ubica više nije obraćao pažnju na njega. Procenio ga je kao plašljivog mekušca i nije želeo da na njega dalje gubi vreme. Rekao je devojci da su stigli neki uvaženi gosti, službenici železničke kompanije i da treba da im peva.

Lako je i jednom i drugom klimnula glavom i odmah, ne protiveći se, poslušala. Uzela je gitaru i pope la se na malo izdignut podijum. Prebacila je tanku svilenu maramu preko obnaženih grudi pre nego što je zapevala neku staru špansku ljubavnu pesmu.

Dok je burni aplauz odjekivao posle otpevane pesme, Džim Kendejs se neopaženo iskrade iz lokala. Nije želeo da se sukobi sa Džasperom Fordom. Ako je taj opasni ubica smatrao da je Dolores samo njegova, Kendejs je znao da treba da je obilazi u velikom luku, inače će po kratkom postupku biti izazvan i ubijen.

Ipak, postojao je još jedan razlog zbog koga je napustio salun. Troje Mekenzijevih koje je ostavio pored reke, devojka i dvoje male dece, stalno su mu bili u mislima. Učinio je za njih onoliko koliko bi učinio i svaki drugi čovek, ali je imao osećanje da ih je napustio i ostavio da se sami bore sa svojim nevoljama. A onda se setio Kristi Hart. Kristi, na-

ravno, pomislio je. Ona će svakako znati kako da im pomogne.

Uputio se ka njoj.

Zatekao ju je ispred kuće u kojoj je imala sobe za izdavanje. Pušila je debelu cigaru. Kristi Hart bila je debela i zdepasta, a nosila je haljinu koja je ličila na običnu vreću. Mada je bila poznata po grubosti i po muškom načinu izražavanja. Kendejs je znao da se ispod te grubosti krije meko srce.

Pošto je Kendejs bio jedan od mladih ljudi koji su joj bili odlični prijatelji obradovala se kad ga je videla.

— Hoćeš li kafu ili viski, Džime? Ili i jedno i drugo.

— Može sve, ali nakon razgovora, Kristi — odgovorio joj je.

Odmah mu je po licu primetila da je zbog nečega zabrinut i htela je da sazna u čemu je stvar.

Ispričao joj je o Mekenzijevima, ono malo što je znao. Prekidala ga je tek po nekim pitanjem.

— To su troje jedna i bespomoćna, pored toga i veoma siromašna, deca, Kristi — završio je.

— Možda neće biti toliko siromašni kroz mesec dana — suvo je primetila. — Ako je devojka lepa...

— Čini mi se da ona nije od te vrste žena — pobunio se. Ne deluje mi tako.

— Šta bi hteo od mene. Džime Kendejse? — upitala je.

Izvadio je nekoliko novčanica iz džepa.

— Želim da se postaraš da ne gladuju. Meni novac nije neophodan, u stvari imam ga dovoljno za sebe. Njih troje bukvalno nemaju šta da jedu. Daj im ovo, da imaju bar za hranu, da prežive.

Pružila je ruku i odgurnula njegovu ruku sa novcem.

— Ne budi lud, dečko — rekla je. — Ostavi taj novac, da imaš za poker. Mlad si, trebaće ti. Uostalom, zašto joj ga ti nisi dao?

— Od mene ga ne bi primila — pobunio se. — Od tebe možda hoće, jer si žena.

— Vрати novac u džep, ti veliki dečake. Hajde, odvedi me do te male mršave lepotice.

Teško je ustala i krenula sa njim.

Spustili su se ulicom do reke. Dok su išli, prešli su i jedan kanal na čijim obalama je rastao pamuk. Na ovom mestu nalazilo se i drvo koje je igralo značajnu ulogu u životu Kloverdejla. Na njemu je bila prikucana tabla koja je služila žiteljima grada da iznesu svoja nepovoljna mišljenja o drugim ljudima. Kristi Hart je nekoliko puta ispisala na njoj imena nekih svojih stanara koji nisu uredno plaćali, kojima je obećala da će ih išibati kao mazge ako joj se još neki put pojave na vratima.

Džim Kendejs nije ni slutio koliko će brzo jedna objava na ovoj tabli uzdrmati njegov dotle miran život.

— Mekenzijski su iz Ilinoisa — govorio je Kristi Hart dok su se približavali logoru pored reke. — Kad je Dženi bila mala preselili su se u Tennesi. Tamo joj je umrla majka. Zatim su prešli u Arkanzas. Otac joj je bio nesnalažljiv čovek. Sve što je počeo, loše se završavalo. Na kraju su krenuli na Zapad, sa dva mršava konja i prastarim kolima. Otac joj je umro u Sentonu. Tamo su ga sahranili ljudi koji su takođe krenuli da nađu zemlju na Zapadu. Skupili su između sebe i nešto novca za njih, ali Dženi nije htela da ga uzme. Ubeđen sam da sada nema ni centa.

Kad su stigli u logor, zatekli su Dženi kako pere sudove a mali Ben ih briše. Oboje su prekinuli rad začuđeno posmatrajući posetioce. U svojoj bezobličnoj haljini ova zdepasta, debela žena, sa opuškom cigare u ustima, čudno im je izgledala. Mekenzijski su već imali priliku da vide žene koje žvaću duvan ili puše lulu, ali ih je žena sa cigarom ipak iznenadila.

Džim Kendejs je brzo progovorio

da bi preduhitrio moguć nepovoljan utisak.

— Doveo sam gospodu Hart da se upozna sa vama. Ona je prava majka Kloverdejla.

— Ne pričaj gluposti, mladiću! — obrecnula se na njega gospoda Hart i bacila opušak u vatru.

— Ovo su gospođica Mekenzi i njen brat Ben — nastavi Kendejs.

— Čini mi se da si rekao da ih je troje?

— Kora spava u kolima — objasni Dženi. — Umorila se od duge vožnje.

— Čudo bi bilo da se nije umorila — odseče Kristi Hart. — A ti, devojko, šta si mislila da radiš?

— Da perem rublje — u neprilici odgovori Dženi Mekenzi. — Gospodin Kendejs kaže da taj posao nije za mene.

— Gospodin Kendejs nema pojma — preseče Kristi pogledom Džima. — Šta on zna? Ja ću se već postarati da bude dovoljno posla za tebe. Gde nameravaš da stanuješ?

— Ne znam. Najverovatnije ćemo ostate u kolima. Gospodin Kendejs kaže da nema kuće u gradu koju bismo mogli da iznajmimo i da plaćamo kiriju.

— Ponovo Kendejs! — nezadovoljno progundā zdepasta Kristi Hart. — Rekla sam ti da taj momak ništa ne zna! Imam malu kućicu na kraju ulice San Antonio. Već sutra se uselite u nju. Nije ništa naročito. Sklepana je od dasaka i ima samo jedan prozor. Ali, važno je da imate krov nad glavom.

Dženi se zbunila i pocrvenela jer nije imala novaca da plati kiriju ni za mesec dana, a nije znala kako to da kaže. Nije imala nijednog centa.

Kristi Hart se pravila da ne primećuje njenu zbunjenost.

— Stanarina je dva dolara mesečno. Ta baraka ne vredi ni toliko. Platićeš mi kad ti krene posao.

Okrenula se ka Džimu, ljuta što je on bio svedok njenog dobročinstva.

— Šta stojiš? Šta gledaš? Šta slu-

šaš? Do đavola, gubi se odavde! Nestani!

Džim se slatko nasmejavao. Pre nego što je otišao, rekao je Dženi još nekoliko reči:

— Ne plašite se ničega, gospodiце. Paziću na vas. U gradu se za noćas ne može naći nijedan ležaj pa ću biti primoran da savijem svoju čebad i spavam iza vaših kola. Ako vas nešto uznemiri, samo viknite.

Zahvalno ga je pogledala.

Nije imala reči kojima bi mu se zahvalila.

III

Kristi Hart je otpočela akciju za pomoć Dženi Mekenzi kao da je ova bila kandidat za senatora. Obišla je svaku prodavnicu, svaki salun i svaku kockarnicu i sve je obavestila da poštena devojka od nepunih sedamnaest godina želi da izdržava sebe i svoju malu porodicu pranjem rublja. U roku od dvadeset i četiri sata u uglu njene kuće nalazila se ogromna gomila rublja, koje je trebalo oprati i ispeglati.

Iako se Dženi svojski trudila, gomila je svakog dana postajala sve veća. Gledala je u rublje sa očajanjem. Bilo je lepo imati mnogo posla, ali nije bilo lepo biti zatrpan poslom.

— Moraću da stavim objavu da više ne mogu da primam rublje — rekla je Kristi Hart, žaleći joj se.

— To nikako! — Ne valja prekidati posao koji tako dobro ide! — odmah se usprotivi Kristi Hart a onda, nakon kraćeg razmišljanja, izađe iz kuće.

Nešto kasnije vratila se sa kosookim Kinezom sa perčinom na potiljku.

— Ovo je Ah Sin — predstavila ga je Kristi Hart. — On će prati. Ti mu pomози a možeš i da peglaš. Sa decom raznosi rublje klijentima.

Dva dana kasnije, Ah Sin je došao sa predlogom kod Dženi.

— Hajde da budemo ortaci. Pola-pola. Ja ću prati, a ti peglaj i raznosi.

Dženi se odmah složila sa tim predlogom. Upitala ga je da li da na firmi napišu »Mekenzi i Sin«.

Kinez se nije složio.

— Ne. Svi više vole da donesu rublje mladoj gospođici. Neka perionica zvanično bude vaša, a u stvari smo oboje vlasnici, pola-pola. Moje ime ne treba da bude nigde spomenuto.

I tako je Dženi sa decom išla po gradu i prikupljala rublje za pranje. Najbolji klijenti su joj bili kockari, jer su pazili na svoju spoljašnost. Jednog dana se sreća sa Džasperom Fordom. Pojavio se u vratima sobe kad je zakucala. Njegov pogled je bio neprijatan tako da je zadrhtala od nelagodnosti. U očima mu je svetlucao podmukli sjaj.

Uklonio se i pozvao je da uđe.

— Izvolite, udite — podsmešljivo se naklonio.

Nije se ni pomerila.

— Račun iznosi sedamdeset i pet centi, gospodine, odgovorila je po crvenevši u licu.

Razmotao je zavežljaj i odmah video da su košulje dobro oprane i ispeglane.

— To je malo, gospodiце — rekao je, i izvadio iz džepa zlatnik od pet dolara.

— Nemam toliko sitnine da vam vratim — rekla je.

Ponovo ju je pažljivo odmerio podmuklim pogledom. Imala je nove cipele a sašila je i novu haljinu, koja je dobro pristajala njenom vitkom telu.

— Nisam rekao da treba da mi vraćate — primetio je.

Po glasu mu se videlo da je dobro raspoložen i da želi da je ponizi.

Stavila je ruke na leđa i zavrtila glavom.

— Neka, gospodine. Doći ću drugi put po sedamdeset i pet centi — rekla je i otišla pre nego što je stigao da je zaustavi.

Dok se vraćala ulicom, i pored toplog sunca, Dženi Mekenzi je drhtala. U njoj se budilo novo osećanje. Uzbudjenje je delimično bilo posledica straha a delimično i novog životnog iskustva koje se pred njom otkrivalo. I pored svih svojih životnih obaveza ona je još uvek bila de- te. Sada ju je muškarac pogledao osvajačkim pogledom i ona je od- jednom postala svesna sebe. Bilo je to uzbudljivo osećanje, kao da ju je neko iznenada probudio iz sna.

Stojeći pred ogledalom i vezujući kravatu, Džasper Ford se pokvare- no osmehivao.

— Biće lepotica jednog dana. Tre- ba bolje da se oblači — razmišljao je. — Potražiću je u radnji i platiću joj dug.

Učinio je to već sledećeg dana.

Ah Sin je peglao rublje u predsob- lju. Pogledao je Forda i prepoznao ga. Ah Sin je video i znao mnoge stvari ali o njima nije govorio.

— Gde je vlasnica? — upitao je kockar.

— Napolju.

— Gde?

— Ne znam tačno. Raznosi rublje. Brižljivo je peglao manžetnu ko- šulje.

Nagnuvši se preko tezge, Džasper Ford ga uhvati za perčin i snažno povuče nadole, tako da je Ah Sin udario čelom o tezgu i zaurao od bola.

— Ne budi drzak! — zapretio mu je kockar. — Kinezi su jeftini u Klo- verdejlu! Život Kineza ovde vredi manje od dolara. Odgovori na moje pitanje.

— Gospodica je odnela rublje.

Ford ga pusti i pripali cigaretu a onda spazi muškarca i ženu kako polako idu obalom pored kanala. Iš- li su sporo, očigledno zadubljeni u razgovor. Devojka je bila mlada i vi- tka, muškarac visok. Vetar je doneo do posmatrača njihov veseli smeh.

Hladne oči kockara — revolvera- ša se skupiše. Devojka je bila Dženi Mekenzi. Dakle, njena bojažljivost

je bila obično pretvaranje, jer je već imala obožavaoca.

Taj će morati da se izgubi.

Ubica Džasper Ford nije voleo su- parnike.

Kad je mladi par prišao bliže, kockar je sa izvesnim iznenađenjem prepoznao čoveka pored devojke. Bio je to gonič mazgi, mladi Džim Kendejs.

Nekoliko koraka od kockara — ubice, mladi par se zaustavio. Opa- zili su ga tek kad su pogledali na stranu na kojoj se on nalazio. Oboje se iznenadiše i primetno uznemiri- še.

Fordov ciničan osmeh ih nije ni- malo umirio.

— Došao sam da izmirim svoj mali dug — pozdravio je devojku. — Nadam se da vas ne uznemiravam.

Dok je to govorio, pružio joj je zlatnik od pet dolara.

— Još uvek nemam sitnine, gos- podine — promrmljala je.

— Možda bih mogao da razme- nim, gospodine — ponudi se Džim Kendejs, vadeći sitninu iz džepa.

— Ne bih vas time zamarao — zaustavi ga kockar — ubica s lede- nom ljubaznošću.

Zatim se okrenuo ka devojci.

— Sutra, u ovo vreme, doneću vam tačan iznos. Hoćete li biti kod kuće?

— Ne znam — odgovorila je.

— Ako ne znate, odredite neko vreme.

Pogledala je u zemlju.

— Veoma sam zaposlena, gospo- dine — rekla je tihim glasom.

— Ali ipak niste toliko zaposleni da nemate vremena da se šetate sa ovim goničem mazgi.

Pocrvenela je.

— Ja... Slučajno sam ga srela...

— Nimalo ne sumnjam u to — podsmehnuo se. — Devojka koja smao radi a ne voli da se zabavlja je dosadna. A vi svakako ne želite da budete takvi. Dakle, hoćete li mi od- govoriti kada da dodem? Recimo, sutra u četiri posle podne?

Dženi nije znala kako da postupi. Instiktivno je osećala da je ovaj čovek opasan, ali bila je mlada i nije znala kako da ga se otrese.

Klimnuvši glavom u znak pristanka prošla je pored njega i ušla u kuću.

Kockar se obrati mladiću tihim, zmijskim glasom:

— Hoćemo li zajedno natrag, gospodine Kendejse?

Džim klimnu glavom i pođe sa njim. Brzo su se spuštali ulicom u kojoj se gradilo dosta novih kuća.

— Grad se brzo izgrađuje — otpoče Džim Kendejs, želeći da prekinе neprijatnu tišinu. — Izgleda da Kloverdejl ima lepu budućnost.

— Pruga još dugo neće stići do njega — primeti Džasper Ford. — To je izvanredna prilika za vas goniče da zaradite veliki novac prevozeći robu. Kad ćete opet na put?

— Nameravam da ostanem ovde, gospodine. Mazge me više ne interesuju.

— A ja vam kažem da treba da odete! — naredi kockar odsečno.

— Zašto?

— Ovo više za vas nije siguran grad. Idite sa prvim karavanom. Biće bolje za vas.

Džimu Kendejsu se ni najmanje nije svidelo naređenje da napusti Kloverdejl ali u ovom trenutku nije hteo da se objašnjava.

— Uštedeo sam nešto novca, gospodine — rekao je, prijateljskim tonom. — Nameravam da kupim dve — tri zaprege i otpočnem posao za svoj račun.

— Otpočnite ga na nekom drugom mestu — hladno reče ubica, očigledno se zabavljajući kao mačka sa mišem. — Zauzimate suviše veliku teritoriju ovde, u Kloverdejlu. Ne volim zavodnike. Savetujem vam da odete iz grada. Brzo. Sutra.

Džimu se osušilo grlo a kad je progovorio reči su mu zvučale odlučno:

— Nemam nameru da vas uznemiravam, gospodine Forde. Ni na

koji način. Čini mi se da je Kloverdejl dovoljno velik za nas dvojicu.

Kockar se zaustavi i prikova svoj hladan, ciničan pogled za mladića.

— Nije važno šta vi mislite. Važno je samo ono što sam ja rekao. Naredio sam vam. Sutra!

Okrenuo se i ušao u salun.

Sa ledenom jezom u srcu Džim Kendejs posmatrao je Džaspera Forda kako se udaljava. Dat mu je rok od jednog dana da napusti grad. Ako ostane...

IV

Sve je to bilo neverovatno. Još pre samo pola sata slagao se sa celim svetom. Sada mu je postavljen ultimatum. Morao je ili da pobegne kao uplašen zec, ili da snosi posledice.

Uprkos svojoj mladosti, Džim Kendejs je bio realan čovek. Kockar i ubica Džasper Ford je očigledno išao na kartu svoje reputacije, i očekivao je da će ga gonič mazgi pokorno poslušati. Ukoliko ga ne posluša, dogodiće se još jedno ubistvo. Nije bilo smisla da se nekome požali. Ovde, na granici, svačiji život je bio njegova lična stvar, a ne stvar zajednice. Zbog toga je svaki čovek i nosio revolver o pojasu.

Dok je zamišljeno išao prašnjavom ulicom, skoro je naleteo na starog prijatelja. Čovek je bio mršav ali i veoma razvijen i snažan. Bio je neobrijan i u pohabanom odelu, a zvao se Sem Džons.

— Odakle ti ovde, u Kloverdejlu? — upita ga Džim Kendejs, stežući mu ogromnu ruku.

Njih dvojica su jednom prilikom zajedno terali stoku u Kanadu i tada je Kendejs spasao Semu Džonsu život. Veliki balvan je udario Semovog konja dok su preplivavali brzu reku. Konj je potonuo a Sem bi se svakako udavio da ga Kendejs nije izvukao. Tada se Sem Džons zakleo da će mu se za to odužiti, makar i koltom.

Ušli su u salun i seli za jedan od praznih stolova. Džons je sa intresovanjem posmatrao zadimljenu prostoriju.

— Prilično se izmenilo ovo mesto — primetio je. — Svuda velika ogledala i mahagoni. Konobari nose bele kecelje i sjajnu dugmad.

— Da — klimnu glavom Džim Kendejs. — To je tačno. Samo, ranije ljudi nisu bili tako fini, ali su bili ljudi a ne pacovi. Ne znam kad si poslednji put bio ovde, Seme, ali sada se u Kloverdejl skupilo sve najgore na Zapadu. Grad je pun razbojnika, lopova, kriminalaca svih vrsta, revolveraša i ubica.

— I ja sam čuo za to — klimnu Sem Džons. — Čak sam uveren da ću ovde naći dvojicu od takvih tipova. Tražim ih...

— Zašto?

— Stupio sam u teksaške rendžere.

Džim Kendejs se neveselo osmehnu.

— Voleo bih kad bi se jedan od te dvojice zvao Džasper Ford.

Rendžer ga ispitivački pogleda.

— Imaš li neke neprilike sa Džasperom Fordom, Džime?

— Naredio mi je da najkasnije sutra napustim Kloverdejl.

Rendžer spusti svoju čašu pivâ na sto.

— Da čujem priču, mladiću.

Džim Kendejs ukratko iznese činjenice i na kraju sam zaključio.

— Moram da se borim ili da pobegnem.

— Ukoliko se neko pre toga ne obračuna sa njim — promrmlja Sem Džons.

Džim Kendejs odrečno odmahnu glavom.

— Ne, Seme, ne nameravam da puzim pred njim, ali, isto tako, ne nameravam ni da pustim tebe da se umesto mene obračunaš sa njim.

— Dobro, dobro... Ali, on je poznat kao ubica. Munjevito puca. A ti? Umeš li ti uopšte da se služiš revolverom? Kakav si strelac, Džime?

— Pa, prosečan. Voleo bih da se ogledamo pesnicama ili u rvanju, ali on na to ne bi pristao.

Rendžer se zamisli.

— Mogao bih da mu kažem da si još dete i da ne nameravaš da se mešaš tamo gde je on zainteresovan.

— Pokušao sam sa njim da razgovaram u tom smislu — reče Džim Kendejs. — Nije bilo uspeha.

— Da, ali do sada je imao vremena da se ohladi, a osim toga, ja sam rendžer. Većina takvih ne voli kad se mi pojavimo. Za mene nema nikakve opasnosti ako pokušam da sredim tu stvar sa njim.

— Nema, ako tu pokušaš da se zaustaviš — reče Džim, ispitivački ga posmatrajući. — Ali, ne želim da se tučeš sa njim. Moraš mi obećati da to nećeš učiniti.

Rendžer se nasmeja.

— Pokušaću da učinim nešto za tebe, Džime. Poštovaću tvoju želju i neću otići predaleko.

V

Kockali su se njih petorica. Trojica su nedavno došli u Kloverdejl sa dosta novca. Džasper Ford je u rukama imao ful pubova i smatrao je da će u ovom krugu dobro proći. Naljutio se kada je shvatio da krupni, koščati rendžer, koji je stao pored njega, želi da razgovara sa njim.

— Zar ne vidite da sam zauzet? — sa visine je upitao. — Gubite se.

— Oduzeću vam samo minut vremena — reče Sem, ne pokazujući nameru da odustane.

— Dobro, tu sam...

Gurnuo je čipove u pot a zatim upita, očigledno nervozan:

— Ko ste vi, gospodine.

— Zovem s Sem Džons. Rendžer sam — reče Sem ljubazno, skoro kao da se izvinjava.

Ford ga hladno odmeri. Nije izgledao impesioniran. Nije ništa go-

vorio dok se igra nije završila i dok on nije pokupio pot.

Onda je ustao.

— Želite li da me uhapsite?

— Ne, ovo je privatna stvar, gospodine Forde.

— O čemu se radi?

— U pitanju je mladić Džim Kendejs, gospodine.

— Da? Šta je sa njim?

— Uvredio vas je i sada mu je žao. Izvinjava se. Nije nameravao da dođe do ovoga. Želeo bih da mu pomognem i da sredim tu stvar sa vama. Vi i ja smo odrasli ljudi a on je još skoro dečak. Bio bih vam zahvalan ako biste zaboravili da vas je uvredio. Od sada će vam se sigurno sklanjati s puta.

Ubica nije bio dobro raspoložen. Što je bilo još važnije, nije želeo da ostavi utisak u Kloverdejlju da je on čovek koji povlači pretnje koje je dao.

— Ne! — grubo je presekao dalji razgovor. — Recite mu da mora da se gubi.

Onda se okrenuo, dajući time znak da razgovor smatra završenim, seo za sto i nastavio da se karta.

Sem Džons se vratio kod Džima Kendejsa da mu kaže da nije uspeo.

— Pretpostavljao sam da će se sve tako završiti — reče Džim Kendejs, nimalo iznenađen. — Sada mi ne ostaje ništa drugo nego da biram: ili da se čistim iz grada, ili da poginem. Trećeg nema.

— Izgubi se, Džime — prijateljski ga je savetovao Sem Džons. — Za ovo znamo samo ti i ja, tako da to neće naškoditi tvojoj reputaciji.

— Znam ja to — odgovori mladić. — Ali, celog života bi me progonila misao da sam dopustio da me neki kockar protera iz grada iz koga nisam imao nikakav razlog da odem. Stalno ću misliti da sam trebao da ostanem i da se borim.

— Hajde da malo prošetamo — predloži rendžer. — Želim da vidim kako rukuješ revolverom.

Spustili su se do reke i zakačili list papira za stablo drveta. Džim Kendejs je ispalio pet metaka sa daljine od petnaest koraka. Jedan metak je pogodio metu, tri drvo, dok je poslednji promašio.

— Hm, hm. Da vidimo sada brzu paljbu — predloži Sem Džons.

Džim poteže revolver. Pucao je što je brže mogao. Samo jedan metak zario se u koru drveta, ostali su promašili.

Meta nije bila ni dodirnuta.

— Nije baš loše, ali dve stvari ne valjaju.

— Koje?

— Sporo potežeš revolver i ne umeš pravo da pucaš. Smatram da je ovo za tebe: »Zbogom, Kloverdejle«.

— I ja bih to rekao — gorko reče Džim Kendejs.

Zatim je pošao da se oprostí sa onih nekoliko ljudi koje je u Kloverdejlju poznavao. Sišao je i do kućice na kraju ulice San Antonio. Dženi Mekenzi je izašla iz kuće.

— Moram da napustim grad — rekao joj je kad su se pozdravili. — Voleo bih da se, pre nego što odem, još jednom prošetamo pored reke.

Išli su jedno pored drugog gledajući u zvezdano nebo. Oboje su bili preplašeni i ćutali su.

— Odlazite li sa karavanom? — upitala je.

— Ne. Ne znam ni s kim ni kuda ću ići — odgovorio je. — Naređeno mi je da napustim Kloverdejl. Onaj ubica Ford ostavio mi je dvadeset i četiri sata da napustim grad.

Devojka zadrhta.

— Otkud mu to pravo?

On se gorko nasmeja.

— Pričaju da je do sada ubio dvadesetak ljudi. Ne bih želeo da budem sledeći.

— Znači, ako ne odete...

— Biću sledeći mrtvac na njegovom već dugom spisku — rekao je.

— Oh, Džime!... Sve je to zbog mene! Sad ste u neprilikama zbog mene, zbog toga što ste bili dobri prema meni.

— Ne. Imao sam s njim neprilika i pre. Ništa naročito. Znači, i pre me nije podnosio. Sada mi je naredio da odem iz Kloverdejlja.

Stajali su na obli moćne reke i bespomoćno gledali jedno u drugo.

Nisu mogli ništa da učine.

— Nikad neću zaboraviti koliko ste bili dobri — tiho je rekla. — Nikad. Bez vas...

U tišini koja je opet nastala, čuli su nečije korake. Skoro istog trenutka ugledali su ubicu Džaspera Forda. Kad ih je opazio, njegove tanke, zlobne usne razvukle su se u podsmješljiv osmeh.

— Noć je toliko božanstvena da nisam mogao da čekam do sutra — rekao je, cereći se. — Pošto ćemo biti prijatelji, i to dobri prijatelji, zašto ne bismo počeli odmah, gospodice Mekenzi? Najurimo tog malog goniča mazgi i hajdemo negde u mrak!

Pogledao ju je a zatim se okrenuo Džimu, pre nego što je devoka mogla da mu odgovori.

— Koliko mi je poznato, vi napuštate grad. Sutra? Možda bi bilo bolje da to učinite večeras? Ili odmah ujutro?

Džim Kendejs je drhtao od teško suzdržavanog besa. Zario je nokte u dlanove, pokušavajući da se savlada.

— Kloverdejl je prepun iskušenja za mladog čoveka — ironično, podsmehujući se, nastavi ubica. — Mislim da je pametno što napuštate ovaj grad. Ovaj grešni grad. Moje dobre želje će vas pratiti kad budete otišli. A sad idite. Gospodica Mekenzi i ja ćemo se malo poigrati u mraku.

Džim Kendejs je znao da pred sobom ima višestrukog ubicu i da ne sme da prenaagli.

Ono što je učinio trenutak kasnije nastalo je bez učešća njegove volje. Kada je njegova čvornovata pesnica poletela prema Fordovom licu, bio je skoro isto toliko iznenađen kao i sam Džasper Ford.

Udarac je bio strahovit.

U crno obučeni ubica se zaneo i sleteo sa staze u reku.

Sama akcija je razbila kod Džima Kendejsa sav strah od posledica. Najzad je izabrao put kojim će ići. Boriće se!

Ubica je izronio iz vode i uhvatio se rukama za grmlje na obali. Džim mu pritrča, izvuče ga na obalu a zatim ga još nekoliko puta snažno udari. Najzad ga je pustio i bacio u blato.

Ubica je ležao na leđima, široko otvorenim ustima hvatajući vazduh, pljujući vodu i kašljući.

Džim ga brzo pretrese i oduze mu revolver. Stavio ga je u jedan od svojih džepova.

— Ubiću te! — zareža ubica, kad je najzad došao do daha. — Ubiću te!

— Nemojte biti toliko sigurni u to! — došao je sad red na Džima Kendejsa da se podsmehne. — Uredićemo tu stvar kasnije. U svakom slučaju, ja se ne plašim napola udavljenog pacova. A sada ustani i gubi se. Ovde si suvišan! — prešao je na direktnije oslovljavanje.

Ubica se teškom mukom podiže. Voda mu se slivala sa blatnjavog odela, a kosa mu je bila slepljena. Više nije ličio na onog elegantnog i uobraženog kockara od pre nekoliko minuta.

— Ti si već mrtav! — zarežao je. Tog trenutka Džimu Kendejsu pade na pamet hrabra i drska ideja. Uvek kad se nešto počne to treba i završiti.

— Predomislio sam se — ljubazno je rekao. — Otpratiću te u grad, gospodine Forde. Otići ćemo u najveći salun da nešto popiješ, da ne bi nazebao... Možda si slabog zdravlja.

— Neću tamo da idem! Ne, u ovakvom stanju!

— Dosta si ti naređivao, ubico! Sad ćeš malo da slušaš! Ići ćeš kuda ja kažem!

Oči su mi sijale. Bio je ubeđen da je u pravu.

— Neću da idem! — povika Džasper Ford.

— Još kako ćeš da ideš! Još kako!

— Neću!

— Hoćeš!

Ako odvedem Forda u ovakvom stanju, njegov ugled će potpuno nestati, razmišljao je Džim Kendejs.

Okrenuo se prema devojci koja je nemo i zaplašeno posmatrala čitav prizor.

— Izvinite nas, gospođice Mekenzi ...

— Neću da idem! — ponovi ubica.

— Ne, ne, moraš ići. Vući ću te za kosu po prašini kroz ceo grad. Neka ti se smeju. Moraš popiti viski. Ne smern da dozvolim da tako ugledan čovek kao što si ti dobije zapaljenje pluća.

Ford se okrenu i počeo da beži, ali ga Džim Kendejs stiže i zgrabi za kragu. Kockar je uzalud pokušavao da se otme. Džim je bio prinuđen da ga udari, i da ga zgrabi i ponovo baci na zemlju. Zatim ga je podigao i još jednom tresnuo o zemlju pa ponovo podigao. Snažno ga je prodrmao tako da su mu zubi cvokotali.

Ford je dugo godina živeo u zadimljenim kockarnicama, ne izlažući se nikakvim fizičkim naporima, tako da su mu mišići bili slabi i zato je sad samo grcao od besa i pretio da će Džima ubiti čim mu se za to ukaže prilika.

— Zar ne vidiš da drhtiš od zime, ubico? — podsmevao mu se Džim. — Hajde da popiješ viski i da se malo zagreješ. Ne želim da te nosim na duši.

Snažno ga je povukao za kragu i prinudio da ide sa njim.

VI

Te večeri salun je bio prepun.

Džim Kendejs je dovukao svog zarobljenika, koji se još uvek neuspješno otimao, na glavni ulaz i gurnuo ga na podijum. U salunu je sve sta-

lo. Ljudi su ih posmatrali ne verujući u ono što vide.

Džasper Ford je bio poznat kao najbolje odeven čovek u Kloverdeju a sada mu je odelo bilo mokro i blatnjavo, kosa slepljena od rečnog mulja, a njegovo kameno, uvek bezizrazno lice bilo je bledo i izbezumljeno od besa. Lice mu je bilo unakaženo od snažnih, razornih Kendejsovih udaraca. Jedno oko mu je bilo skoro zatvoreno a drugo zakrvavljeno i otečeno. Nije bilo nikakve sumnje u to da je doveden na silu.

Kockanje je prekinuto, konobari su prestali da raznose piće, muzika je prestala.

Pažnja svih prisutnih usredsredila se na njih dvojicu.

— Gospodin Džasper Ford se protiv svoje volje okupao u Rio-Grandeu — počeo Džim Kendejs da objašnjava radoznalim ljudima. — Bio je zločest i bacio sam ga u vodu. Malo se prehladio, pa sam mu obećao i piće na moj račun. Barmene, naspisu mu čašu nekog žestokog pića.

— Dajte mi revolver! — promuklo uzviknu Džasper Ford. — Hoću odmah da ga ubijem! Ubiću ga! — zurlao je.

Džim Kendejs levom rukom iz džepa izvuče kolt koji je oduzeo ubici.

— Evo, ovde je njegov revolver. Oduzeo sam mu ga da ne napravi neku glupost, kad sam ga bacio u Rio Grande da se okupa. Bio je prljav i morao sam to da učinim.

— Ubiću te!

— Mir! Nisam ti dozvolio da govoriš! Uzeo sam ti revolver jer nije dobro kad se takvi kao ti igraju oružjem.

Ljudi su i dalje sa nevericom gledali u njih. Niko iz Kloverdeja nije mogao da veruje da je čuvenog revolveraša i ubicu savladao ovaj mladić, bacio ga u jarak, razoružao, isprebijao i na kraju uhvatio za kragu i dovukao ovamo, u najveći salun u Kloverdeju, da ga izloži poruzi.

Džasper Ford pokuša da skoči sa podijuma li ga je Džim Kendejs čvrsto držao.

— Stani, ubico! Zar hoćeš da ti pred ovim ljudima izbijem zube? Još nisi dobio svoje piće!

Ubicin ludački pogled pronade u sali jednog od njegovih ljudi.

— Stone, dobaci mi revolver! — zakukao je. — Moram ga ubiti! Odmah!

— Na tvom mestu, Stone, ne bih to učinio! — začu se miran i odmeren glas. — Nikako, Stone, nikako! Pusti tvog velikog šefa i Džima Kendejsa! Neka sami odigraju igru koju su započeli!

Trojica Fordovih ljudi krenuše prema podijumu, ali Džimu Kendejsu odlaknu kad je video da se i njegovi prijatelji probijaju kroz gomilu. Pored Sema Džonsa pošli su i Pit Malruni i jedan ogromni gonič koga su zvali Jorki.

— Bez ikakvih trikova — viknu Malruni. — Ovo mora da bude poštena igra. Čujete li me?

— Tako je! — prihvati i neko iz zadnjeg dela sale.

Čulo se odobravajuće mrmljanje. Ljudi koji su se plašili Forda i njegove bande sad su postali hrabri što je neprijatno iznenadilo ubicu i njegove prijatelje.

— Da li je neko od opštinskih službenika ovde? — upita Džim Kendejs.

Jedan čovek se progura kroz gužvu.

— Ja sam. Šta želite od mene?

— Hoću da platim globu!

— Kakvu globu?

— Bacio sam ovo smeće u reku — reče Džim i pokaza pogruženog kockara i ubicu. — Evo vam pet dolara.

Čovek klimnu glavom, uze pet dolara i udalji se.

U velikoj sali nastade gromoglasan smeh.

— Smejte se! Samo se smejte, budale! — zaurla Džasper Ford. — Svi ćete biti svedoci da će u roku o dva-

deset i četiri sata ovaj uobraženi mladić ležati pod zemljom na But-Hilu. A svi vi koji mi se budete smejali, pravićete mu društvo.

Trgao se u stranu da dohvati revolver čoveka koji je stajao blizu njega. Džim Kendejs ga zgrabi i zavrnu mu ruku. Kockar se odupirao, ali ga Kendejs snažno ošamari tako da bi pao da ga Kendejs nije držao. Na kraju je ipak pao na podijum, uvijajući se od bola i psujući.

— Ne smeš se tako ponašati — upozori ga Kendejs. — Moglo bi se desiti da se povrediš. Ne želim da odgovaram za tebe.

Ford počeo još jače da psuje i glasnije da pretili.

— Mislim da je zaista krajnje vreme da legneš, Forde. Krajnje je vreme da te odvedem kući, dam ti toplo mleko i smestim u krevet. Ako tako ne učinim, dobićeš zapaljenje pluća i nećeš biti u stanju da održiš obećanje koje neprestano ponavljaš. No, nećemo poći dok ne popiješ piće koje sam ti obećao. Barmene, jesi li mu ga pripremio? Džasper Ford je prilično nežnog zdravlja. Ne želimo da ga izgubimo

— Ubiću te! Ubiću te! — urlao je Džasper Ford.

Barmen donese čašu viskija i pruži je Fordu. Kockar zgrabi čašu i baci je na Kendejsa. Džim ga zgrabi i tu, na podijumu, pred stotinama zaprepašćenih ljudi, počeo da ga udara. Udarao ga je sistematski, snažno, u osetljiva mesta.

Na kraju ga je podigao i bacio sa podijuma. Zatim je bez žurbe sišao i uputio se kroz gomilu. Čuo je glasove oko sebe koji su ga hrabрили ili su mu pretili, ali se nije osvrtao ni levo ni desno.

Gurnuo je pokretna vrata i izašao na ulicu, ostavljajući za sobom zbunjene i zaprepašćene ljude.

VII

Kad je čuo korake za sobom, hitro se okrenuo i mašio se za revolver.

— Hej! Ne pucaj, mladiću! — začu u istom trenutku poznat glas.

Džim Kendejs se nasmeja. Kriza je prošla, ali je sad osećao reakciju. Sem Džons ga uze pod ruku.

— Hajdemo nekuda da razgovaramo.

— Nemam ništa protiv. Ova stvar više nije tajna, sada je svi znaju.

Rendžer se veselo nasmeja.

— Sam si se postarao da je svi saznaju. Sad se moraš čuvati Forda i njegovih prijatelja, razbojnika i ubica.

— Ubili bi me još tamo u salunu da mi nisi pritekao u pomoć — zahvalno reče Džim Kendejs.

— Ne kažem da nije tako. Nego, ti si zagrizao u zaista krupan zalogaj.

— Da, ali sad taj zalogaj ne mogu sam da progutam. Sad će me progoniti cela banda.

— I tebe i mene. Ali, srećom, nismo ni mi sami. Malruni i njegovi goniči, a ni mnogi pošteni građani, neće nas ostaviti na cedilu.

— Ipak bih želeo da me ostavite da sam svršim stvar kad Džasper Ford potegne revolver na mene — reče Džim Kendejs.

— Ako te ne ubije iz zasede... Čekaćemo i posmatraćemo šta će se dogoditi. Moraš čekati dok se ubica sam ne oglasi. Onda ćemo videti šta ćemo.

*

Džasper Ford se brzo javio.

Već sledećeg jutra, dok su Džim Kendejs i Sem Džons doručkovali, Pit Malruni je došao da im kaže šta je novo.

— Evo šta je obesio na ono drvo — rekao je, vadeći parče papira iz džepa.

— Izaziva? — upita Kendejs, prekidajući jelo.

— Da. Prepisao sam tekst na jedno staro pismo — potvrdi Pit Malruni, pružajući papir Semu Džonsu.

Rendžer ga uze i počeo glasno da čita:

»Pseto koje se zove Džim Kendejs usudilo se da me uvredi. Na ovaj način ga opominjem da uvek ide naoružan, jer imam nameru da ga ubijem čim ga sretnem. Danas u dva sata čekaću ga na uglu ulica San Antonio i Rio Grande. Ako je muškarac, doći će.«

— Stavio je datum i potpisao se punim imenom i prezimenom — primeti Malruni.

Kendejs zamišljeno spusti šolju sa kafom na sto.

— Danas odlazi jedna grupa mojih goniča iz grada — reče Pit Malruni. — Šta misliš o predlogu da te sakrijem u jedna od kola i da na taj način odeš iz Kloverdejlja?

— Ne. To neću! — reče Kendejs odlučno. — Ne pristaje, Pite.

— Znam da ne voliš da ispadneš kukavica — reče Malruni. — Niko to ne voli. Ipak, svi nekad i tako moraju da postupe. Da se povuku. Taj Džasper Ford je brz i nepogrešiv strelac. Niko mu još nije izmakao. Zato razmisli malo, momče.

Kendejs vrhom jezika prede preko suvih usana.

— Sve je to tačno, ali ja sam ipak odlučio da ostanem. Moram to da učinim.

Sem Džons ga je posmatrao sa razumevanjem.

— Ne vredi mu dokazivati, Pite — rekao je. — Sve zna i sve shvata ali se zaglibio. Treba da smislimo neki način da mu pomognemo. Moramo mu pomoći, zar ne?

— I ja sam za to, ali ne znam kako — reče Malruni. — Imaš li ti neku ideju?

— Ne mora da se bori revolverom — reče Rendžer.

— Nego čime? Puškom? Topom?

— Ne — odgovori Sem Džons. — Džim je izazvana strana a taj ubica Džasper Ford stalno tvrdi da je džentlmen. On uvek priča o svojoj časti. To bi sada mogli da koristimo. Džim može da bira oružje jer je on izazvan.

Kendejs se namršti, pokušavajući da se seti na šta misli njegov prijatelj.

— Ako misliš na pesnice ili rvanje, to ne dolazi u obzir, Seme. Džasper Ford bi rekao da se samo prostaci tako razračunavaju.

— Nisam mislio na to — nasmeja se rendžer. — Ali, šta misliš da li bi Ford pristao na borbu bovi nožem?

— To ni ja ne bih voleo. — brzo reče Džim Kendejs. — Nekom prilikom je jedan pijani vozač potegao nož na mene. Pobegao sam ne osvrćući se.

— Većina ljudi se tako oseća. Kladim se u sto dolara prema samo jednom dolaru da će i Ford isto osećati.

— On neće pristati da se bori na takav varvarski način, čak i kad bih ja pristao, a ni ja to neću. Mora da si poludeo kad ti takve stvari padaju na pamet, Seme — završi Džim Kendejs.

— Moja ideja je da vam vežemo zglobove leve ruke konopcem dužine od jednog metra, u desnu svakom da damo po jedan bovi nož i da vam poželimo dobru sreću.

— Uopšte ne dolazi u obzir. Ne želim da me skroz iseče. Ako već mora da dođe do dvoboja, više volim da mi prosvira metak kroz glavu.

— To bi voleo i Džasper Ford — reče rendžer posmatrajući široka mladićeva ramena. — Ti si snažan momak i on to već zna. Sinoć si ga premlatio i bacio u Rio Grande. Ako prihvatiš izazivanje i kažeš da ćeš se boriti onako kako ti ja savetujem, on će smatrati da si stručnjak za borbu noževima. Sa moje strane, ja ću mu već pomoći da dođe do tog zaključka. Posle toga više niko neće moći da ga dovuče da se bori sa tobom.

— Neće on pristati na to. Ubiće me iz revolvera prvi put kad me bude video i rešiće taj za njega neprijatan problem.

— Možda i neće. Ceo grad će znati za dvoboj. On će tvrditi da je bio

spreman da se bori sa tobom kao džentlmen, ali da je odlučio, pošto se uverio da si prostak i da hoćeš da se boriš na divljački, indijanski način, da te ostavi na miru i da sa tobom više nema nikakve veze.

— Da — klimnu Džim Kendejs. — A onda će me jedne noći ubiti iz zasede i svi će znati da je on to učinio, ali niko to neće smeti glasno da kaže.

— Sigurno će tako biti ako budeš stajao kao budala i pružio mu takvu priliku. Ne tvrdim da će te Džasper Ford posle toga voleti, ali kažem da ćemo te na taj način možda izvući iz neposredne opasnosti u kojoj se sada nalaziš.

Dok je Džim Kendejs ćuteći razmišljao o rendžerovom predlogu, lice Pita Malrunija je zablistalo.

— Ovo je zaista odlična ideja! Voleo bih da mogu da vidim lice Džaspera Forda kad bude čitao objavu da Džim Kendejs želi sa njim da se bori noževima. Ko će napisati objavu?

— Ja — ponudi se Sem Džons. — Konobare, donesi malo čistog papira.

Trebao im je ceo sat da napišu odgovor kojim su najzad bili zadovoljni:

„Saznao sam da me je jedan nitkov i hulja, koji se zove Džasper Ford i koji je podmukli ubica iza leđa, izazvao na dvoboj. Naravno da taj izazov prihvatom, ali kao izazvana strana ovim nitkova i hulju Džaspera Forda obaveštavam kojim oružjem ćemo se boriti i na koji način.

Ovog jutra sam naručio da se iskopa nov grob na But-Hilu. U četiri sata posle podne borićemo se noževima pored njega. Sečiva noževa neće biti kraća od dvadeset santimetara, a zglobovi levih ruku će nam biti povezani konopcem dužine jedan i po metar. Onaj ko padne biće sahranjen u iskopan grob. Džim Kendejs.“

— Sad imam još dosta poslova da

posvršavam — reče rendžer i ustade. — Nemojte nikuda ići, trudiću se da se vratim što pre.

— Šta nameravaš da radiš? — upita Džim Kendejs, sumnjičavo.

— Moram da iznajmim nekog Meksikanca da iskopa grob, zatim da kupim bovi noževe sa sečivima od dvadeset santimetara i da ih odnesem Džasperu Fordu, da vidim kako će mu se dopasti i da mu ponudim da izabere jedan za sebe.

Sem Džons je otišao očigledno dobro raspoložen. Džim se plašio da Džons ne izvuče deblji kraj i da ga Džasper Ford ne ubije kad čuje šta se sprema.

VIII

Sem Džons je otišao kod Kristi Hart i sve joj ispričao. Pažljivo ga je saslušala, ne prekidajući ga.

— Naš dečko se zaglibio do guše — završavao je Sem Džons. — Ali, jednu stvar moramo uraditi.

— Koju?

— Moramo pridobiti ceo Kloverdejl za njega. Džasper Ford je sve ovo započeo zbog one male Dženi Mekenzi. Moramo upoznati sve građane Kloverdejla da je Džim Kendejs zapao u ovu nevolju zbog toga što je štitio Dženi Mekenzi od Džaspera Forda. Ako ubedimo ljude u to, oni svakako neće dozvoliti da ozloglašeni revolveraš — ubica ubije i Džima. Šta misliš, hoće li devojka hteti da nam pomogne?

— Dženi Mekenzi?

— Da.

— Uradiće sve što joj kažem, pogotovo ako time može da pomogne Džimu.

— To je dobro. Hajdemo onda na posao.

Kristi Hart je uzela na sebe da upozna građane Kloverdejla sa slučajem Džima Kendejsa.

Prvo je otišla do Dženi Mekenzi.

Devojka ju je bez reči saslušala a zatim je briznula u plač.

— Ja sam kriva... za sve! Onaj krvnik će ubiti Džima... i to zbog mene...

— Moramo ga spasti, Dženi, a ti nam u tome možeš pomoći.

— Kako? Samo mi recite kako, gospodo Hart?

— Idem da ispričam svima u gradu da ti je Džasper Ford dosađivao a da te je Džim Kendejs zaštitio. Hoćeš li to potvrditi ako bude bilo potrebno?

— Naravno da hoću, gospodo Hart! Nema toga što ne bih učinila za Džima. Da nije mene, ne bi do svega ovoga ni došlo.

Pozdravile su se i Kristi Hart je otišla. Sakupila je desetak svojih poznanika, upoznala ih sa celim slučajem i poslala ih da obidu salune i kockarnice u Kloverdejlu, da svuda ispričaju tu priču. To je bilo efikasno i urodilo je plodom. U roku od dva sata ceo Kloverdejl je znao da ubica Džasper Ford namerava da ubije mladića Džima Kendejsa zato što je mladić pokušao da pomogne mladoj Dženi Mekenzi kojoj je Džasper Ford nasrtljivo dosađivao.

Svi su govorili samo o tome, pričavali priču i kitili je, dodajući svako ono što je smatrao za potrebno. Džasper Ford je i inače reputaciju nasilnika koji je često dosađivao ženama, i stanovnici Kloverdejla bili su spremni da poveruju u sve slične izjave protiv njega.

Kad je čuo šta se dešava, Džasper Ford se razbesneo. Osećao je da mu plen za koji je već računao da je siguran, sada izmiče. Kleo se da će učiniti sve da do toga ne dođe i da će ipak ubiti Džima Kendejsa, tog uobraženog mladića koji je usudio da mu se suprotstavi.

Čim je rendžer Sem Džons ušao u kockarnicu, Džasper Ford gaje primetio, ustao sa svog mesta za stolom i brzo mu prišao.

— Vi ste prijatelj onog mladog kojota. Recite mu da ću ga svakako ubiti. Ni ovaj a ni drugi trikovi neće mu pomoći da se spase.

Džesper Ford udari pesnicom po uglačanom šanku.

— Rekao sam da ću ga danas ubiti i tako ću i učiniti! — rekao je, očiju pocrvenelih od besa. — Niko me u tome neće sprečiti! Niko! Ni ceo Kloverdejl!

Sem Džons ga je bezizrazno gledao.

— Voleo bih da pođete sa mnom do But-Hila i da pogledate sveže iskopan grob, gospodine Forde — mirno je rekao. — Želeo bih da proverimo da li je za vas dovoljno dugačak.

IX

Kasnije istog dana, Džim Kendejs je sedeo u kućici pored reke a društvo mu je pravio Sem Džons koji mu je ispričao svoj razgovor sa Džasperom Fordom.

Obojica su potišteno ćutali.

Čekali su Pita Malrunija da im javi šta je konačno odlučio protivnik. Da bi prekinuo napetu i tešku tišinu, Sem Džons odlučio da progovori.

— Džasper Ford će se povući — počeo je. — Sad već zna i za mišljenje celog grada o tom slučaju. Zato će morati ili da pristane, ili da se povuče iz igre.

— Sumnjam u to, Seme — odmahnu zabrinuto Džim Kendejs. — On je ludački samouveren i drzak.

Ponovo su obojica začutali.

Nešto kasnije u kuću žurno uđe Pit Malruni.

— Sve je u redu — počeo je da govori još dok je ulazio.

— Šta je u redu? — upita rendžer.

— Neće biti nikakve pucnjave.

— Kako to?

— Džasper Ford je na drvo obesio novo obaveštenje.

— Kakvo?

— Pa, u njegovom stilu. Piše da se on bori kao džentlmen a pošto ti to, Džime, nisi, izjavio je da ne želi da sa tobom prlja ruke.

Kendejs sa olakšanjem odahnu, iako je znao da je to samo odlaganje konačnog obračuna.

— Poručio ti je da mu se sklanjaš s puta — nastavi Pit Malruni. — Kaže da neće biti kriv ako ga ponovo uznemiriš.

— Ja ga sigurno neću uznemiravati, Pite. No, to ne znači da je naš nesporazum sada izgladen. On je užasno pokvaren čovek i sumnjam da će tek tako preći preko onih batina koje je dobio pred svima.

— Ni ja ne verujem toj ptičici — reče Pit Malruni. — Uostalom, sumnjam da njemu neko veruje. Tačno je da je Džasper Ford podmukli, pokvareni ubica.

— Šta da učinim?

— Na tvom mestu bih pokušao da se neupadljivo izvučem iz Kloverdejla. Ovde će za tebe postati prevruće. Ford ima dosta prijatelja koji su takođe razbojnici i ubice.

— Ne, to neću! — odmahnu Džim Kendejs. — Ne nameravam da odem odavde. Kupiću troja kola sa zapregama i prevoziću so sa Slanih jezera. Mendoza mi je pre neki dan predložio da mu prevezem dvadeset i pet tona. Na tome se može dobro zaraditi.

Slana jezera su se nalazila stotinu i pedeset kilometara severoistočno od Kloverdejla. Iz njih su Meksikanci vadili so i prodavali je naseljenicima.

— Da, na tome se može dobro zaraditi — saglasi se i Sem Džons. — Pošto će ti biti potrebni goniči, mogao bi da unajmiš Jorkija i Borka. Obojica su dobri vozači, životinje ih vole, pouzdani su i tvoji su prijatelji.

— Oni bi mi stvarno najviše odgovarali — reče Džim Kendejs.

— Kolverdejla za tebe nije zdrava sredina. Za tebe je ovde loša klima — primeti skeptično Pit Malruni. — Ja bih ti preporučio da odmah nabaviš opremu i unajmiš goniče i da što pre kreneš. Takođe ti ne savetujem da noću napuštaš kuću. Ovde ih ima mnogo koji bi te ubili za nekoliko dolara, ako im ih neko ponudi.

susretu sa Fordovim ljudima odmah pričati po celom gradu.

Pogledao je Jorkija i namignuo mu.

— Šta da radim, Jorki — upitao je. — Čovek me izaziva, čuješ i sam. Smrtno me je uplašio. Brži je i jači od mene. Ne znam šta da radim. Ne podnosim ni pucnjavu ni grubosti. Znaš koliko mi je bilo teško kad sam morao da isprebijam Džespera Forda i da ga za kragnu vučem kroz ceo Kloverdejl, pošto sam ga prethodno malo bacio u Rio Grande, da se osveži.

Neko od ostalih gostiju se nasmeja. Ed Harpet i Natan Hejvud pogledaše u tom pravcu i smeh odmah prestade.

— Ako tvrdiš da si uplašio Džaspera Forda onda si lažov, Džime Kendejse! — reče Ed Harpet.

U sali namah nastade napeta tišina.

Niko ništa nije govorio.

Niko se nije usuđivao ni da se pomeri.

Čudna veselost obuze mladog Džma Kendejsa. Odjednom je osetio da se više ne plaši. Kad je progovorio, glas mu je bio miran i pomalo ironičan, a pogled oštar kao čelik.

— Kad se uplašim neprijatan sam, Harpete — glasno je rekao. — Onda tučem i ubijam, nožem i metkom! Ne bih želeo da i sada tako postupim. Odmah mi se izvini! Inače... izgubiću kontrolu i onda ću te ubiti. Seti se kako je prošao tvoj šef!

Krenuo je prema Edu Harpetu i Natanu Hejvudu sa očiglednom namerom da se obračuna sa njima, ali Jorki stade ispred njega i raširi ruke.

— Nemoj, Džime! Nemoj ih ubijati! Ostavi ih na miru! Znaš i sam da njih dvojica protiv tebe ne bi imali nikakvih šansi. Dosta je i ono što si učinio Fordu! Nemoj nastavljati! Ubićeš ih, znaš da ne možeš da se obuzdaš!

— Uopšte ne shvatam o čemu se

radi! — reče Ed Harpet, tobože iznenađeno. — Ništa nisam rekao.

— Ni ja — dodade Natan Hejvud. — Samo sam stajao za šankom i uživao u svojoj čaši viskija. Neću da se mešam. Ne želim nikakvu svađu.

U salunu odmah ponovo nastade žagor. Svi se pokrenuše i počеше istovremeno da govore. Većini je laknulo kad su zaključili da ipak neće biti pucnjave.

Barmen poče da briše čaše.

Fordovi ljudi. Ed Harpet i Natan Hejvud, odlučili su se za povlačenje a ne za borbu.

Uplašio ih je otvoren i hrabar nastup Džima Kendejsa.

X

Džim Kendejs je otišao u kućicu u kojoj su stanovali Mekenzijski. Dženi Mekenzi i deca nisu bili tamo, a Ah Sin je pregledao oprane i ispeglane košulje.

— Gospodica je napolju — rekao je kad je ugledao Kendejsa. — Skuplja rublje. Čini mi se da upravo stižu.

Kendejs se okrenu i ugleda Dženi Mekenzi i decu kako dolaze i uputi im se u susret. Mali Ben potrča ka njemu, raširenih ruku.

— Bravo, Džime! Dobro si ga udesio! Smeje mu se ceo grad. Sad će te se dobro čuvati!

— Da, strašan sam ja! — šalio se Kendejs.

U lepim očima Dženi Mekenzi ogledalo se uzbuđenje.

— Dobro je što se sve završilo — rekla je. — Toliko sam se plašila za vas.

— Vi ste me spasli. Da mi niste pomogli time što ste pričali da je sve ovo sa Fordom bilo zbog vas, ko zna kakav bi bio kraj svega toga — promrmljao je.

— Pa zar ga niste bacili u Rio Grande zbog toga što je meni dosađivao?

— Jesam — priznao je. — Odjednom je nešto proključalo u meni i

— Jesi li povređen? — upitala ga je.

— Nisam. Bar nisam mnogo. Pogodio me je samo jedan metak i to visoko u rame. Mislio sam... Spasla si me, Dženi... Da se nisi pojavila... Ko zna šta bi se dogodilo...

— Čula sam pucnje. Odmah sam pomislila da pucaju na tebe i uplašila sam se. Pojurila sam napolje...

— Bila si u pravu, Dženi — teško je promrmljao. — Dočekao me je negde u mraku. Samo trenutak nisam bio dovoljno oprezan. Pogodio me je, izgubio sam ravnotežu i pao sam u vodu. Šešir mi je spao i on je još dva puta pucao u šešir. Želeo je da bude siguran da me je ubio. Bolje bi bilo da sada odemo odavde.

— Možeš li da ustaneš? — upitala je.

— Mislim da mogu.

Uspeo je. Stavio je ruku na ranjeno rame da se osloni i tako su stigli do njene kućice. Odmah su ušli, a tada je on navukao rezu na vrata i klonulo seo na stolicu.

— Jesi li teško ranjen? — upitala ga je.

Oči su joj sijale a lice joj je bilo blede od uzbuđenja.

— Ogrebotina — pokušao je da odmahne i da se blede osmehne. — Nije to ništa. Kuršum me je samo malo zakačio.

— Skini se da vidim. Previću ti ranu.

Iako je on odbijao, primorala ga je da skine sako i košulju. Zaključila je da je nije slagao. Rana zaista nije bila opasna. Metak mu je samo očešao kožu na ramenu, ali nije zakačio kost.

Oprala mu je ranu i previla ga.

— Znaš li ko je pokušao da te ubije? — upitala je.

— Pretpostavljam — rekao je.

— Ko?

— Skoro sam potpuno siguran da je to bio čovek koji se zove Ed Harpet.

— Ko je on?

— Jedan od razbojnika i ubica iz

bande Džaspéra Forda. Danas sam se već sreo sa njim, ali sve je ostalo na grubim rečima i on se povukao. Večeras nisam dobro mogao da mu osmotrim lice ali bih smeo da se zakunem da je to ipak bio on.

— Noćas ćeš ostati ovde — rekla je.

— To ne dolazi u obzir.

— Zašto?

— Ne mogu. Po Kloverdejlu bi se posle svašta pričalo o tome.

Nije se obazirala na njegove reči. Kasnije, dok mu je ona nameštala postelju na podu, on je čistio i podmazivao svoj revolver. Nije želeo da mu oružje zarđa. Setio se saveta Sama Džonsa koji je uvek govorio da revolver uvek treba da bude podmazan.

Dugo nije mogao da zaspi, a kad se u toku noći jednom probudio, čuo je kako jako pada kiša.

— Baš nam je bila potrebna dobra kiša! — pospano je promrmljao i ponovo zaspao.

XI

Ustao je kad je jutarnje rumenilo počelo da se javlja na nebu. Obukao se i izvukao iz kuće ne budeći nikoga.

Kiša je prestala i nebo se razvedrilo.

Zemlja je bila meka od kiše. Gazio je kroz duboko blato. Na ulici nije sreo nikoga osim nekoliko pijanaca. Neuznemiravan ni od koga stigao je do kuće u kojoj su odseli Sem i Jorki.

Morao je da kuca na vrata na kojima je sa unutrašnje strane bila navučena reza, pre nego što su mu otvorili.

— Šta si to proslavljao? — upitala ga Jorki. — Mnogo smo se zabrinuli, Džime. Već smo mislili da su te se dočepali.

— Ovog puta nisu — reče Džim tobože nemarno, kao da svakog dana pucaju na njega pa se već na to

privikao. — Čovek koga su poslali da svrši posao nije u tome uspeo.

Sad se i rendžer probudio.

— Zar je neko pokušao da te ubije? — upitao ga je.

— Jeste, ali nije uspeo — potvrdi Kendejs. — Samo me je okrznuo po ramenu.

— Kako se to dogodilo?

Kad im je sve ukratko ispričao obojica počеше da psuju.

— Zar ti nisam rekao da noću ne izlaziš? Zar te nisam upozorio da će neko od Fordovih ubica pucati na tebe za nekoliko dolara? Nisi me poslušao! Mogli su te ubiti!

— Znam — klimnu mladić. — Za sve su krivi pečeno pile i domaća pita od bresaka. Kad me je gospođica Dženi Mekenti pozvala nisam mogao da je odbijem.

— Šta sada misliš da radiš sa tim Edom Harpetom?

— Zbog toga sam i došao. Želim o tome da razgovaram sa vama. Ne mogu dozvoliti da sve to tek tako prođe. To će značiti da na mene može da puca ko hoće i kad hoće. Sad je na mene red da ga potražim. Samo ne znam kako sve to da izvedem.

— Jesi li siguran da je to bio on?

— Apsolutno. Mogao bih i da se zakunem.

— Znači da on veruje da si mrtav?

— Da.

— Kad bi te iznenada video sigurno bi se odao.

— A šta posle toga? — upita Kendejs. — Vi znate da ja nisam ubica. Revolver bih mogao da potegnem samo u samoodbrani.

Rendžer je razmišljao.

— Da ne misliš da odeš do njega i da mu se izviniš što si ga toliko namučio? — upita Jorki.

— Ne! — odmahnu Kendejs. — Daću mu takvu lekciju da će me zauvek zapamtiti.

— Moraćeš da budeš đavolski brz, Džime. Taj čovek je ubica i želeće da te ubije.

— Biću brz — obeća Kendejs. — Pokušaću i da ga izigram pre nego što dođe do potezanja revolvera.

— Ipak se najviše pouzdaj u svoj kolt — savetovao ga je rendžer.

Nastavili su da razgovaraju o vremenu koje bi bilo najpovoljnije da pronađu Eda Harpeta. On se skoro stalno nalazio u salunu »Bufalo«, obično od tri sata posle podne pa sve do kasno u noć. Odlučili su da ga iznenade i zato je trebalo da Džim ostane kod kuće da ga niko ne bi video. Jorki je brzo otrčao do Dženi Mekenzi i zamolio je da nikome ne priča o onome što se prošle noći dogodilo, da neko ne bi opomenuo Eda Harpeta da je čovek za koga misli da ga je ubio ipak živ.

U četiri sata posle podne Džim Kendejs je kroz zadnja vrata ušao u salun »Bufalo«. Kaput mu je bio ras-kopčan a ruke je držao opuštene niz telo.

Brzo je prošao kroz salu i prišao baru.

Ed Harpet je stajao ispred bara sa još trojicom ljudi iz bande Džaspera Forda. Izgledalo je kao da nešto proslavljaju i piće ih je prilično uhvatilo. Jedan od njih se okrenuo da sipa viski iz boce koja je stajala na šanku. Ugledao je Džima Kendejsa i ruka mu je zastala u vazduhu, a zaprepašćenje mu se ogledalo na neobrijanom licu.

Nagnuo se prema Edu Harpetu.

— Okreni se i pogledaj, Ede! Brzo!...

— Šta je, Natane?

— Pogledaj iza sebe, čoveče! Pogledaj!

Ubica se okrenu i zaprepasti se. Čovek za koga je mislio da ga je ubio, sad je išao prema njemu.

— Šta je, Harpete? — podsmešljivo ga upita Džim Kendejs. — Mislio si da sam mrtav?

— Ja... Gde si... — mucao je zbunjeni i preplašeni ubica. — Ne znam šta hoćeš od mene...

— Nisam mrtav, Harpete. Nisi dobro nišanio — nastavi podmešljivo

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

KONKURS ZA VESTERN ROMAN

Redakcija VESTERN ROMANA X—100 raspisuje stalni konkurs za western romane koji će se objavljivati u istoimenoj ediciji. Rukopisi treba da su obima od oko 8 autorskih tabaka (115 do 130 stranica sa 30 redova i 60—65 slovnihi mesta, novinarskog proreda, otkucani na pisaćoj mašini). Nagrađenih romana neće biti nego će Redakcija otkupiti svaki roman koji bude odgovarao njenim kriterijima, a o čemu će odlučiti posebni žiri. Rok slanja rukopisa nije ograničen. Informacije na telefon 021/623-170.

Rukopise slati na adresu:
•DNEVNIK•, Redakcija western romana
21000 Novi Sad
Vojvodanskih brigada br. 7/XII

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAZNJA!

